

Informácia pre obce v súvislosti s novou právnou úpravou voľby poštou zo zahraničia vo voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky, ktoré sa vykonajú 30. septembra 2023

V súvislosti so zmenou právnej úpravy voľby poštou zo zahraničia vo voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky v zákone č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) si dovoľujeme informovať obce o nasledovných skutočnostiach:

1. Na rozdiel od minulosti, podľa súčasnej právnej úpravy **voľbu poštou zo zahraničia všetkých voličov** (t. j. občanov Slovenskej republiky, ktorí najneskôr v deň konania volieb dovŕšia 18 rokov veku) **bez ohľadu na miesto ich trvalého pobytu zabezpečuje výlučne Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky** (ďalej len „ministerstvo vnútra“).

Volič, ktorý nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, ako aj volič s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorý sa v čase volieb bude nachádzať mimo jej územia, môže najneskôr 52 dní pred dňom konania volieb, t. j. do 9. augusta 2023 požiadať ministerstvo vnútra listinne alebo elektronicky o voľbu poštou. Novinkou je, že volič môže elektronicky požiadať o voľbu poštou prostredníctvom služieb informačného systému pre voľbu poštou (tzv. *aplikácia pre voľbu poštou*, prístupná na webovom sídle ministerstva vnútra) alebo prostredníctvom ústredného portálu verejnej správy. **Volič, ktorý požiadal o voľbu poštou, sa zapisuje do osobitného zoznamu voličov, ktorý vedie ministerstvo vnútra.**

2. Ak v zákonom ustanovenej lehote (t. j. do 9. augusta 2023) bol zapísaný do osobitného zoznamu voličov ministerstva vnútra volič s trvalým pobytom v obci na území Slovenskej republiky, **ministerstvo vnútra** prostredníctvom príslušného okresného úradu **zašle do 11. augusta 2023 obci trvalého pobytu tohto voliča emailom tzv. Zoznam voličov s trvalým pobytom na území obce, ktorí požiadali o voľbu poštou** (ďalej len „Zoznam žiadateľov o voľbu poštou“). Tento zoznam bude obci slúžiť **výlučne ako pomocný zoznam v procese vydávania hlasovacích preukazov.** Ak do 11. augusta 2023 nebude obci doručený *Zoznam žiadateľov o voľbu poštou*, platí, že žiaden volič s trvalým pobytom na území danej obce nepožiadala ministerstvo vnútra o voľbu poštou.
3. **Zdôrazňujeme, že podľa § 11c ods. 2 zákona, obec vydá hlasovací preukaz najskôr 45. deň pred dňom konania volieb, t. j. najskôr 16. augusta 2023.** To znamená, že vydávanie hlasovacích preukazov pre voľby do Národnej rady Slovenskej republiky nemôže začať skôr, ako 16. augusta 2023, a to práve z dôvodu, aby do tohto času už obec disponovala informáciou, či niektorý z jej voličov požiadal o voľbu poštou. Zamestnanec obce, zodpovedný za vydávanie hlasovacích preukazov si pri posudzovaní žiadosti voliča o vydanie hlasovacieho preukazu vždy zároveň skontroluje v *Zozname*

žadateľov o voľbu poštou, či tento volič nepožiadal ministerstvo vnútra o voľbu poštou. **Ak sa daný volič nachádza v Zozname žiadateľov o voľbu poštou, s cieľom zabrániť dvojitému hlasovaniu voličov vo voľbách obec takémuto voličovi hlasovací preukaz nevydá.** O tejto skutočnosti obec obratom upovedomí voliča.

Ak sa zásielka s materiálmi na hlasovanie, zaslaná na adresu miesta pobytu v cudzine voličovi s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky vráti ministerstvu vnútra ako nedoručená (tzn. volič si materiály na hlasovanie v zahraničí z akýchkoľvek dôvodoch neprevzal), takýto volič môže svoju registráciu pre voľbu poštou zrušiť. **Ak volič zruší svoju registráciu pre voľbu poštou, ministerstvo vnútra bude bezodkladne priamo informovať emailom o tejto skutočnosti obec trvalého pobytu voliča.** Obec si túto skutočnosť poznamená v *Zozname žiadateľov o voľbu poštou*. **Ak následne takýto volič požiadá obec o vydanie hlasovacieho preukazu** (nakoľko sa chce v deň konania volieb dostaviť na územie Slovenskej republiky a hlasovať osobne v niektorej z volebných miestností), **obec mu hlasovací preukaz vydá.**

4. Pre úspešné uplatnenie voľby poštou musí byť **návratná obálka voliča s hlasovacím lístkom doručená ministerstvu vnútra do piatka 29. septembra 2023 do 12.00 h.** Ministerstvo vnútra prostredníctvom príslušného okresného úradu **bezodkladne (t. j. v piatok v skorých popoludňajších hodinách)** zašle obci trvalého pobytu voliča, **ktorého návratná obálka bola doručená,** emailom tzv. *Zoznam voličov s trvalým pobytom na území obce, ktorých návratná obálka bola doručená* (ďalej len „*Zoznam voličov, ktorí hlasovali poštou*“).

Z uvedeného dôvodu obec, ktorej volič požiadal o voľbu poštou, nevyhotoví zoznam voličov podľa § 11 zákona skôr, ako bude disponovať informáciou, či tento volič aj skutočne hlasoval poštou, čo sa dozvie z doručeného *Zoznamu voličov, ktorí hlasovali poštou*. Ak predmetný zoznam nebude obci v piatok 29. septembra 2023 v popoludňajších hodinách doručený (alebo v doručenom zozname sa nebude nachádzať niektorý z voličov pôvodne uvedený v *Zozname žiadateľov o voľbu poštou*), platí, že volič, ktorý síce požiadal ministerstvo vnútra o voľbu poštou, svoju návratnú obálku s hlasovacím lístkom napokon včas nedoručil. Takýto volič, ak sa v deň konania volieb osobne dostaví do volebnej miestnosti podľa miesta svojho trvalého pobytu, môže hlasovať ako ktorýkoľvek iný volič (tzn. o takomto voličovi sa v zozname voličov jeho volebného okrsku neuvádza žiadna poznámka týkajúca sa voľby poštou).

Vzhľadom na krátkosť času, v ktorom bude obci doručovaný *Zoznam voličov, ktorí hlasovali poštou* a urgentnosť situácie **je nevyhnutné, aby si obce v piatok 29. septembra 2023 priebežne kontrolovali emailovú schránku** (resp. emailové schránky), využívanú na komunikáciu s okresným úradom vo volebných veciach.

5. **Po doručení *Zoznamu voličov, ktorí hlasovali poštou* obec pri vyhotovovaní zoznamu voličov podľa § 11 zákona (ktorý odovzdá v deň konania volieb okrskovej volebnej komisii) bezodkladne vyčiarkne voliča, ktorý hlasoval poštou, s uvedením slov „VOĽBA POŠTOU“ v časti „Poznámka“ zoznamu voličov.** Prakticky to znamená, že údaje o voličovi, ktorý podľa oznámenia ministerstva vnútra hlasoval

poštou, ostávajú uvedené v zozname voličov príslušného volebného okrsku, avšak tieto sa **prečiarknu** (obdobne, ako je tomu u voličov, ktorí sú vyčiarknutí zo zoznamu voličov z dôvodu vydania hlasovacieho preukazu). Pri zisťovaní výsledkov hlasovania vo volebnom okrsku sa volič, ktorý hlasoval poštou (a ktorý je z tohto dôvodu vyčiarknutý zo zoznamu voličov obce svojho trvalého pobytu) odpočíta od celkového počtu voličov zapísaných v zozname voličov príslušného volebného okrsku.

Záverom opätovne zdôrazňujeme, že *Zoznam žiadateľov o voľbu poštou*, zaslaný ministerstvom vnútra do 11. augusta 2023, je pre obec dôležitý len na účely vydávania hlasovacích preukazov z dôvodu, aby obec nevydala hlasovací preukaz tomu voličovi, ktorý v tých istých voľbách požiadal ministerstvo vnútra o voľbu poštou. **Pre deň konania volieb je pre obec dôležitý Zoznam voličov, ktorí hlasovali poštou**, zaslaný obci ministerstvom vnútra v piatok 29. septembra 2023, **v ktorom budú uvedení tí voliči s trvalým pobytom na území príslušnej obce, ktorí aj skutočne hlasovali poštou** (doručili ministerstvu vnútra návratnú obálku s hlasovacím lístkom). **Len týchto voličov obec následne vyčiarkne zo zoznamu voličov príslušného volebného okrsku.**

V Bratislave 14. júla 2023

Ing. Eva Chmelová, v. r.
riaditeľka
odboru volieb, referenda a politických strán
Ministerstva vnútra SR